

Harmónia tvarov, farieb a prostredia

Terézia Krippelová: **Pozvanie do okrasnej záhrady**. Vydavateľstvo Perfekt, Bratislava 1996. Text a foto autorka, ilustrácie Katarína Cigánová, 200 strán.

Vydavateľstvo Perfekt prináša na knižný trh pôvodnú publikáciu známej botaničky, dlhoročnej pracovníčky oddelenia geobotaniky Botanického ústavu SAV.

Je to kniha – rozhovor. Niečo hovorí

literatúra, niečo autorka, veľa fotografie, niečo kresby a akvarely. Zastavme sa na chvíľu a započúvame sa očami do tejto vravy! Každý zobrazený druh rastliny je dej. Hovorí za seba. Kniha je svojráznou ozvenou autorkinej zanietosti, vytrvalosti, trpezlivosti a pracovitosti.

Iste, dnes sa možno stretnúť s komerčnými reklamnými fotografiami v katalógoch poskytovaných zdarma záujemcom o nákup okrasných rastlín. Nasvietené, technicky dokonalé obrázky, kde listy, ihličie, kvety a plody sú zdanlivo krajšie ako v skutočnosti. Ale to je tak trochu o inom. To je reklama.

V Pozvaní do okrasnej záhrady je

skutočnosť v textoch, na fotografiách a akvareloch lepšia, pravdiviejšia. Sprostredkúva správu o tom, že na veľkej ploche starostlivosťou v spolupráci s prírodou možno vykúzliti čarovný kút, kde mnoho druhov nájde svoj čas a priestor. V prirodzenom rytme ročných i denných období sa čas predlžuje i spomaľuje. Meria sa rytmom klíčenia, rašenia, kvitnutia, oplodňovania, dozrievania plodov a prípravy na zimný spánok. Priestor rastie, rozvrstvuje sa a vyplňa za prítomnosti malých aj veľkých, jednoročných, dvojročných a viacročných druhov. Je to komorná galéria okrasných rastlín. Mozaika, ktorá vystupuje aj ustupuje, prekračuje rám, unášaná svojou dobrou energiou. Pestrosťou prečisťuje videnie, vstupuje do vrstiev vedomia a do kultúrnych dimenzií bytia. Predstavuje záhradu, ktorá prekonáva ohraničenosť. Vedľa seba rastie dulovec japonský (*Chaenomeles japonica*, s. 120) a fuksia čilská (*Fuchsia magellanica*, s. 108). V miernom pásme približuje sever a juh. Pôvabný ker mandle nízkej (*Amygdalus nana*, s. 114) spája prírodné aj človekom vytvorené skalky v juhovýchodnej a východnej Európe, západnej Ázii a východnej Sibíri. Arktó-alpínska dryádka osemľupienková (*Dryas octopetala*, s. 96) s prirodzeným reliktným výskytom vo vysokých pohorách mierneho pásma má okrasnú hodnotu po celý rok – od kvetného púčika, cez kvet, plodstvo až po vždyzelené konáre. Koreň preniká i do malých štrbín medzi kamene. Je obrastený hubou, s ktorou žije v symbióze. Vzájomná zviazanosť autorky a diela je evidentná. Drží v uzloch odbornosti, pohybuje sa na siločiarach ekologicky cielenej tvorivosti a fotografickosti.

Obyčajne kniha leží pred čitateľom na stole. Skúsme však knihu pred seba postaviť! Pokúsme sa uvidieť priestor tak, ako ho videla autorka! Napríklad kosatec Kaempferov (s. 43), alebo v protisvetle fotografovanú metlicu trsnatú (s. 57), či kavyľ Ivanov (s. 59) alebo kompozícia na strane 161 – obraz vŕhaje do svojej atmosféry.

Od príhovoru autorky s preletenou spomienkou ponad priestor a jeho kultivovanú a kultúrnu premenu, až po záver s odkazom na rast nárokov na tvorbu zdravého a estetického prostredia si publikácia zasluhuje pozornosť čitateľa.

Štefan Maglocký